

III Semester B.B.A. Examination, November/December 2018
(Freshers + Repeaters) (CBCS) (2015 – 16 & Onwards)
LANGUAGE SANSKRIT – III
Champus Ramayanam (Balakanda) Grammar & Translation

Time : 3 Hours

Max. Marks : 70

Instructions : 1) Answer in Sanskrit/Kannada/English.
 2) Answer Q. No. I, VI and VII in Sanskrit only.

I. समीचीनम् उत्तरं चिनुत । (10x1=10)

सर्वियाद उत्तरवन्न आर्थिक उत्तरैः ।

Choose the correct answer.

1) नीलकण्ठविजयचम्पूकाव्यस्य कर्ता कः ?

अ) शिवकण्ठः   आ) श्रीकण्ठः   इ) नीलकण्ठः   ई) विषकण्ठः

2) प्राचेतसः कस्य नाम ?

अ) व्यासस्य   आ) बाणस्य   इ) वाल्मीकिः   ई) भासस्य

3) रघुवीरवृत्तं कौ अगायताम् ?

अ) कुशलवौ   आ) रामलक्ष्मणौ
 इ) भरतशत्रुघ्नौ   ई) यमलौ

4) निखिलजगतिरक्षणे जागरूकः कः ?

अ) शिवः   आ) विष्णुः   इ) इन्द्रः   ई) ब्रह्मा

5) रजनीचरचक्रवर्ती कः ?

अ) रावणः   आ) विभीषणः   इ) कुम्भकर्णः   ई) इन्द्रजित्

6) प्राजापत्यः दशरथाय किं प्रायच्छत् ?

अ) अन्नं   आ) क्षीरम्   इ) पायसं   ई) धनम्

7) दशरथस्य मन्त्री कः ?

अ) सुमन्त्रः   आ) सुमित्रः   इ) सुमतिः   ई) सुदर्शनः

8) भरतस्य माता का ?

अ) कौसल्या   आ) कैकेयी   इ) मैथिली   ई) सुमित्रा

- 9) भोजस्य शैली का ?
 अ) वैदर्भी आ) गौडी इ) पाज्चाली ई) मागधी
- 10) विश्वामित्रः कः ?
 अ) क्रषिः आ) गन्धर्वः इ) यक्षः ई) असुरः

II. द्वयोः प्रश्नयोः उत्तरं लिखत । (2×10=20)

ଏଠାଙ୍କ ପୁଣ୍ୟଗଳିନ୍ଦ୍ର ଉତ୍ତରିବିଶିରି.

Answer any two of the following.

1) चम्पूकाव्यस्य उत्पत्तिः तथा विकासः ।

ଚମ୍ପୂକା କାଵ୍ୟଦ ଉଗମ ମୁଖ୍ୟ ବିକାସ.

Origin and development of Champukavya.

2) देवगणैः कृतविष्णुस्तुतिः ।

ଦେଵଭାଗଳାଗଳିନ ମାତ୍ରିଦ ଏମ୍ପ୍ଲାଇନ ସ୍ତୁତି.

The praisings of Vishnu by the Gods.

3) देवैः अनूभूतानि सङସ्कାରानि ।

ଦେଵଭାଗଳ ଅନୁଭୂତିର ସଂକ୍ଷେପ.

The problems faced by Gods.

III. a) 'द्वयोः श्लोकयोः अनुवादं कृत्वा भावं विवृणुत । (2×4=8)

ଏଠାଙ୍କ ଶ୍ଲୋକଗଳିନ୍ଦ୍ର ଅନୁଵାଦିଶି ବେଳିବିଶିରି.

Translate and explain any two Shlokas.

1) वाल्मीकिगीतरघुपञ्चवकीर्तिलेशै-

स्तृप्तिं करोमि कथमप्यधुना बुधानाम् ।

गङ୍ଗାଜଲୈର୍ଭୁଵି ଭଗୀରଥ୍ୟତଳବଧୈ-

କିଂ ତର୍ପଣ ନ ବିଦଧାତି ନର: ପିତୃଣାମ् ॥

2) तामावसद्वशरथः सुखन्दितेन

सङ୍କଳନେନ ଵିହିତାସନସଂବିଭାଗः ।

वୃନ୍ଦାରକାରିଵିଜୟେ ସୁରଲୋକଲବ୍ଧ-

ମନ୍ଦାରମାତ୍ୟମଧୁଵାସିତଵାସଭୂମି: ॥

- 3) अम्भोजसंभवमनुं बहुभिस्तपोभि-
रागाधयन्वरमवाप परैदुरापम् ।
तस्मादशेषभुवनं निजशासनस्य
लक्षीकरोति रजनीचरचक्रवर्ती ॥
- 4) अथ रामाभिधानेन सुरभयन् गिरः ।
अलंचकार कारुण्याद्रघूणामन्वयं हरिः ॥

b) गद्यभागम् अनुवदत । (1×4=4)
गद्यभागवन्नू अनुवादिसि०

Translate the following passage.

ततः परमहर्षेण महर्षिणा विधिवदभ्यर्चितः परमेष्ठी मध्यमलोकेऽपि स्ववृत्तं प्रकाशयितुं
भवन्तमेवोपतिष्ठमानयानया भारत्या रामचरितं यथाश्रुतं व्याक्रियतामिति व्याहत्यान्तरधात् ।

अथवा

तदनु हविराहरणाय धरणौ कृतावतरणाः सर्वे गीर्वाणिगणाः शतमश्वप्रमुखाश्चतुर्मुखाय दशमुख-
प्रतापग्रीष्मोष्मसंप्लोषेणमावेद्य तेन सह शरणमिति शार्ङ्गधन्वानं मन्वाना नानाविधप्रस्तुतस्तुतयः
क्षीराम्बुराशिमासेदुः ।

IV. द्वयोः वाक्ययोः ससन्दर्भं विवृणुत । (2×4=8)

एठङ्ग वाक्यं गङ्गान्नू स०द्भृत्यन्हैठ एवरिसि०

Explain with reference to context any two of the following.

- 1) पुण्यामवाप तमसां तमसां निहन्त्रीम् ।
- 2) मधुमयफणितीनां मार्गदर्शी महर्षिः ।
- 3) तेन वयं पराधीना इव भवाम ।
- 4) स्वार्थांशाभ्यां स्वयमकुरुतां पूर्णकामां सुमित्राम् ।

V. द्वयोः लघुटिप्पणीं लिखत । (2×2½=5)

एठङ्गन्नू कुरिठु उङ्घं छिप्पैङ्गयन्नू उर्दैयि०

Write short notes on any two of the following.

- 1) नलचम्पू
- 2) क्रौञ्चवधः
- 3) विश्वामित्रः
- 4) रावणः ।

(5x1=5)

VI. संस्कृतभाषया उत्तराणि लिखत ।

a) दोषान् परिहरत । (पञ्चानामेव)

- 1) गुरुं नमः
- 2) भवान् वद
- 3) महाराजा आगच्छति
- 4) रामस्य सह सीता वनं गच्छति
- 5) बालकः सर्पेण भीतः
- 6) इन्द्रं स्वाहा
- 7) बालकाः पठति
- 8) अलं विवादः ।

b) संस्कृतभाषया वाक्यं रचयत । (पञ्चानामेव)

- 1) उक्त्वा
- 2) विद्यालयः
- 3) पठितुम्
- 4) अहम्
- 5) यदा-तदा,
- 6) सर्वत्र
- 7) बहिः
- 8) कथम् ।

VII. संस्कृतभाषया अनुवदत ।

(1x5=5)

बुद्धारण्यवेंब शाकिनल्ल कपूरारत्तिलकवेंब आने ज्ञतु. अदन्न न्मोऽदि एला नरिगङ्गा शः रीति योऽजैसुक्तिद्दृष्टु. “या वृदादरा उपायदिंद शः आनेयु सत्तरे नमगे नालु तिंगङ्गु भौजन्वु दोरेयुत्तदे.” आगचंदुमुदि नरियु “नन् उद्धिष्ठभावदिंद ज्ञदर मरणवन्नु साधिसुत्तेने,” एंदु प्रृथिज्जै मादितु.

There was an elephant named Karpooratilaka in the forest called Brahmaranya. All the jackals, having seen the elephant, were thinking thus- “If this elephant is killed then we will have enough food for four months.” Then an old jackal took the oath thus – “I will kill this elephant by the power of my intelligence”.